

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z oskarżenia prywatnego

przeciwko Ł. K.

o czyn z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego w W. A. M. od orzekania w sprawie V K 1163/19,

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2023 r.,

na podstawie art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. 2021, poz. 1904) w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

wniosku nie uwzględnia.

UZASADNIENIE

Oskarżony Ł. K. pismem z 22 października 2022 r. – uzupełnionym następnie pismem z 28 października 2022 r. – powołując się na art. 26 § 2 i § 3 u.SN złożył wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego w W. A.M. od orzekania w sprawie V K 1163/19 toczącej się w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu.

Wnioskodawca wskazał, jakoby ww. sędzia całkowicie pozbawił go jako strony postępowania możliwości przedstawiania dowodów poprzez oddalenie zgłoszonych przez niego wniosków dowodowych. Wnioskodawca wskazał, że sędzia A. M. zarządzała wysyłkę pism w sprawie V K 1163/19 na adres, który nigdy nie był jego adresem zamieszkania, a o toczącym się postępowaniu powziął wiedzę od osoby trzeciej, a nie od sądu. Wnioskodawca argumentował, że toczące

się przeciwko niemu postępowanie ma polityczny charakter, gdyż oskarżyciel prywatny W. P. w przeszłości był kandydatem do Sejmu RP z tej samej listy, co G. S., który jest jego znajomym. Wnioskodawca wskazywał, że w Radzie Miejskiej Wrocławia istnieje sojusz pomiędzy radnymi P., a radnymi Prezydenta Wrocławia. W jego ocenie sędzia Sądu Okręgowego w W. A. M. nie zachowuje nawet pozorów niezależności wyraźnie sprzyjając W. P. piastującemu funkcję Sekretarza Miasta W.

Oskarżony wskazał, że na skutek przesłania zawiadomienia o terminie pierwszego posiedzenia na niewłaściwy adres nie wziął udziału w posiedzeniu pojednawczym, co naruszało jego prawo do obrony. Nadmienił, iż pełnomocnik W. P. również nie był obecny na posiedzeniu pojednawczym, choć tego dnia normalnie wykonywał swoje obowiązki, lecz sędzia usprawiedliwił jego nieobecność na posiedzeniu pojednawczym.

Oskarżony argumentował, że za wyłączeniem sędziego Sądu Okręgowego we Wrocławiu A. M. przemawia także okoliczność, że jej koleżanka z pracy - sędzia Sądu Okręgowego w W. A. B. została wyłączona od rozpoznania sprawy dotyczącej Związku Zawodowego Pracowników Urzędu Miejskiego W., gdyż jej stryjem jest były Wiceprezydent W. M. B., będący obecnie członkiem Rady Nadzorczej Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. w W., spółki która *de facto* podlega prezydentowi W. J. S., który utrudnia działalność Związkowi Zawodowemu Pracowników Urzędu Miejskiego W. Wnioskodawca wskazał, że istniejące powiązania towarzyskie i rodzinne całkowicie wykluczają możliwość zachowania bezstronności przez sędzię A. M.. Wnioskodawca konkludując stwierdził, że w jego ocenie na niezawisłość sędziowską składają się takie elementy, jak: bezstronność w stosunku do uczestników postępowania, niezależność wobec organów (instytucji) pozasądowych, samodzielność sędziego wobec władz i innych organów sądowych, czy niezależność od wpływu czynników politycznych, zwłaszcza partii politycznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż przytoczona w nim argumentacja nie stanowiła uzasadnienia dla podniesionych twierdzeń o braku niezależności sądu lub niezawisłości sędzi Sądu Okręgowego w W. A. M.

Zgodnie z art. 26 § 2 u.SN, do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 u.SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Stosownie do przywołanych przepisów kognicja Sądu Najwyższego ograniczona jest do badania wniosku o wyłączenie sędziego obejmującego zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. W pozostałym zakresie zastosowanie znajdują przepisy regulujące orzekanie w sprawach o wyłączenie sędziego w trybie procedury właściwej dla danej sprawy.

Argumentacja podniesiona we wniosku oskarżonego Ł. K. zmierzała do wykazania, że sędzia referent A. M. nie jest niezawisła, gdyż podejmowane przez nią decyzje procesowe, jak oddalanie wniosków dowodowych oskarżonego przy jednoczesnym uwzględnianiu wszelkich inicjatyw dowodowych oskarżyciela prywatnego, świadczą o faworyzowaniu jednej ze stron procesu. Wnioskodawca usiłował wykazać, że środowisko zawodowe oskarżyciela prywatnego złożone m.in. z polityków samorządowych wywiera skutecznie naciski na sędzię, której wyłączenia domaga się oskarżony.

Sąd Najwyższy wskazuje, że nie istnieje definicja legalna pojęcia „niezawisłości sędziowskiej”, jednak wiodącą dyrektywą interpretacyjną w tym zakresie jest art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że [s]ędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz

ustawom. Konstytucyjnym wyznacznikiem granic niezawisłości sędziego, a jednocześnie rodzajem gwarancji jej przestrzegania jest zasada podległości Konstytucji i ustawom. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazano, że szczególną postacią sprzeniewierzenia się obowiązkom łączącym się z zasadą niezawisłości jest naruszenie obowiązku zachowania przez sędziego bezstronności, co może m.in. polegać na dostosowywaniu treści wydawanych orzeczeń do sugestii, czy poleceń przekazywanych sędziemu z zewnątrz (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 października 2015 r., Kp 1/15).

W ocenie Sądu Najwyższego lektura wniosku oskarżonego prowadzi do konstatacji, że zarzuty kierowane względem sędzi referenta A. M., jak zarządzanie doręczania korespondencji sądowej na nieprawidłowy adres, czy niezasadne oddalanie wniosków dowodowych oskarżonego nie były samoistne. Wnioskodawca usiłował wykazać, że stanowiły one konsekwencję braku niezależności sędziego, który miał ulegać wpływom samorządowych polityków związanych z oskarżycielem prywatnym. Sąd Najwyższy nie dopatrył się jednak żadnych nieprawidłowości w prowadzeniu postępowania dowodowego, które mogłyby świadczyć o braku niezależności referenta. Sąd Najwyższy wskazuje, że zarzuty, co do zakresu postępowania dowodowego, czy naruszenia prawa do obrony oskarżonego mogą być skutecznie zgłaszane w środkach odwoławczych, a nie w ramach instytucji wniosków o wyłączenie sędziego w trybie art. 26 § 2 u.SN.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.